

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

De Staatssecretaris van Economische
Zaken
Ir. M.H.P. van Dam
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Afdeling Strategie

bezoekadres
Kneuterdijk 1
2514 EM Den Haag

correspondentieadres
Postbus 90613
2509 LP Den Haag

t (088) 361 00 00
f (088) 361 0022
www.rechtspraak.nl

datum 25 januari 2016
contactpersoon Voorlichting
doorkiesnummer 06-46116548
cc Minister van Veiligheid en Justitie
onderwerp Wet Natuurbescherming

Geachte heer Van Dam,

In het kader van de Wet Natuurbescherming wil de Raad voor de rechtspraak (hierna: de Raad) het volgende onder uw aandacht brengen.

In december 2011 heeft de Raad geadviseerd over het concept Wetsvoorstel Natuur (nu Wet Natuurbescherming, TK 33 348)¹. Het concept Wetsvoorstel strekte tot vervanging van het huidige wettelijke stelsel voor de natuurbescherming, als neergelegd in de Natuurbeschermingswet 1998, de Flora- en Faunawet en de Boswet. De rechtsbescherming in die drie natuurwetten was als volgt geregeld:

- Natuurbeschermingswet 1998 (Nbw): beroep in enige instantie mogelijk bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS);
- Flora en Faunawet (Ffw): beroep in eerste aanleg mogelijk bij de rechtbank en hoger beroep kan worden ingesteld bij de ABRvS;
- Boswet: beroep in enige instantie mogelijk bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (CBb).

In het concept Wetsvoorstel uit 2011 werd ten aanzien van de rechtsbescherming voorgesteld om tegen alle besluiten genomen op grond van het Wetsvoorstel beroep in eerste en enige aanleg open te stellen bij de ABRvS.

In het advies over het concept Wetsvoorstel heeft de Raad zich voor wat betreft de werklast gebaseerd op het daarin opgenomen voorstel om tegen alle besluiten genomen op grond van het Wetsvoorstel beroep in eerste en enige aanleg bij de ABRvS open te stellen. De beroepen op basis van de Flora en Faunawet zouden niet meer in eerste aanleg door de rechtbanken behandeld worden en ook het CBb zou beroepen inzake de Boswet niet meer in eerste en enige aanleg behandelen. Dit zou voor de rechtbanken en het CBb een instroom verminderend effect hebben. Het concept Wetsvoorstel leidde volgens de Raad echter wel tot zowel meer bewerkelijke handhavingzaken als bestuurlijke boetezaken. Verwachting was dat er meer handhavingzaken en bestuurlijke boetezaken zouden instromen dan dat er beroepen naar de ABRvS zouden worden overgeheveld, maar naar verwachting zouden deze aantallen beperkt zijn. Door het toevoegen van natuuraspecten aan de huidige omgevingszaken, zal de bewerkelijkheid van die zaken toenemen. Ook hier veronderstelde Raad dat het effect gering zou zijn. Dit alles samen

¹ www.rechtspraak.nl/Organisatie-en-contact/Organisatie/Raad-voor-de-rechtspraak/Wetgevingsadvies/2011/53

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 25 januari 2016
pagina 2 van 3

leidde tot de conclusie dat het concept Wetsvoorstel niet tot een significant effect op de werklast van de sectoren bestuursrecht van de rechtbanken zou leiden.

Na de advisering door de Raad is het concept Wetsvoorstel aangepast in die zin dat niet alle beroepen tegen de bedoelde besluiten in eerste en enige aanleg bij de Afdeling terecht komen, maar dat rechtspraak in twee instanties zal plaatsvinden. Tegen besluiten op grond van de voorgestelde wet is nu in eerste aanleg beroep bij de rechtbanken mogelijk en hoger beroep kan worden ingesteld bij de ABRvS. De Raad wil hier graag opmerken dat hij zeer verheugd is dat zijn advies op dit punt is overgenomen. Nu echter indertijd het gewijzigde Wetsvoorstel niet nogmaals aan de Raad ter advisering is voorgelegd, worden met deze brief de werklastconsequenties van deze wijziging aangegeven. Daarbij merkt de Raad op dat het late tijdstip van deze brief veroorzaakt wordt door het feit dat de Raad pas eind vorig jaar op de hoogte was van de betreffende wijziging.

Bezien is of de werklastparagraaf uit het advies van 8 december 2011 nog voldoet. De Raad komt op basis van een herberekening (zie onderstaand) en na overleg met de gerechten² tot de conclusie dat de werklastgevolgen van het ingediende en inmiddels door de Eerste Kamer aangenomen Wetsvoorstel voor de rechtbanken substantiëler zullen zijn.

De Raad verwacht dat er 100 extra beroepen en 30 extra voorlopige voorzieningen bij de rechtbanken in eerste aanleg zullen instromen. Van die extra beroepen zullen ca. 80 zaken in een meervoudige kamer (MK) moeten worden behandeld. De Raad gaat er vervolgens vanuit dat voor de vovo's en MK geldt dat net als bij milieuzaken in 30% sprake is van zaken die 40% zwaarder zijn dan gemiddeld. De verzwaring zit hem in de omvang van de dossiers (waaronder meerdere partijen), de uitgebreidheid van de toetsing, de hoeveelheid rechtsvragen en de complexiteit (Europees recht en principiële rechtsvragen met groot maatschappelijk belang). Verwachting is dat de extra tijd met name gaat zitten in voorbereiding en in mindere mate in zitting en nabewerking.

² De Raad voor de rechtspraak heeft op grond van artikel 95 Wet op de rechterlijke organisatie een wettelijke adviestaak met betrekking tot nieuwe wets- en beleidsvoorstellen die gevolgen hebben voor de rechtspraak. De adviezen worden vastgesteld na overleg met de gerechten. De Raad voor de rechtspraak is een adviescollege in de zin van artikel 79 en 80 van de Grondwet. Bij het opstellen van zijn adviezen beoordeelt de Raad de voorgenomen wet- en regelgeving in het bijzonder op de gevolgen voor de organisatie en de werklast van de gerechten en op de (praktische) toepasbaarheid en uitvoerbaarheid. Rechteren zijn bij de behandeling van individuele zaken niet gebonden aan de inhoud van de wetgevingsadviezen van de Raad voor de rechtspraak.

de Rechtspraak

Raad voor de
rechtspraak

datum 25 januari 2016
pagina 3 van 3

Totale werklastconsequenties

	2016	2017	2018	2019	2020
Mutatie als gevolg van aantallen	138.203	276.406	276.406	276.406	276.406
Effect wijziging gemiddelde zaakswaarte	168.679	337.358	337.358	337.358	337.358
Effect behandeltime per zaak	27.693	55.255	55.255	55.255	55.255
Totale effect wetsvoorstel	334.575	669.019	669.019	669.019	669.019

De werklastconsequenties komen daarmee op ongeveer 7 euro ton per jaar, waarvan ruim 3 euro ton volgt uit het feit dat we overwegend MK moeten afdoen en ca. 3,5 euro ton sec volgt uit de extra aantallen zaken.

Deze werklastgevolgen zullen conform de geldende wettelijk vastgelegde bekostigingsregels worden opgenomen in het begrotingsvoorstel van de Rechtspraak dat wordt ingediend bij de Minister van Veiligheid en Justitie.

Hoogachtend,

mr. F.C. Bakker
Voorzitter Raad voor de rechtspraak